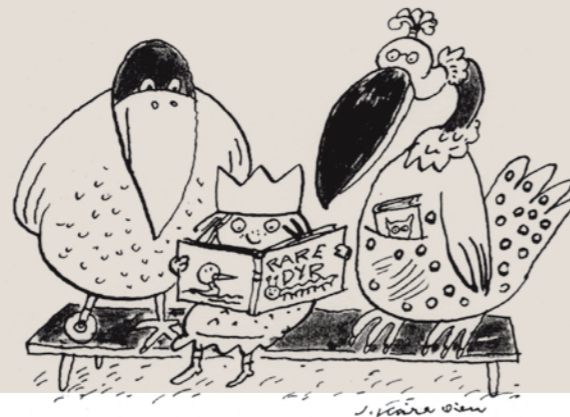

Barnebokforum

Medlemsblad for **Ibby Norge** – Barnebokforum

Nr. 2 – 2011

IBBY NORGE

Barnebokforum er en frivillig organisasjon som har som mål å spre kunnskap om god barne- og ungdomslitteratur. Den ble stiftet i 1956 og er den norske seksjonen av International Board on Books for Young people.

Les mer om IBBY Internationals arbeid på

www.ibby.org

OMSLAGSFOTO:

Ulla schildt

TRYKK:

Print House AS

Les mer om IBBY Norges Barnebokforum på

www.ibby.no

LEDER

Ragnhild Madsen

SEKRETÆR

Marianne Borthen

NORDISK OG INTERNASJONAL KONTAKT

Laurel Sharp

WEBREDAKTØR

Heidi Hovemoen

HØSTKURSANSVARLIG

Nina Aalstad

ILLUSTRATØRKONTAKT/STYREREPRÉSENTANT I TORDIS ØRJA SÆTERS JUBILEUMSFOND

Ellen Christina Sjøwall

ASKELODDJURYEN

Inger Stenersen

KASSERER

Hilde Ramsgaard

REDAKTØR OG GRAFISK FORMGIVER

Ellen Christina Sjøwall

INNHold

- 04** Leder. Ved Ragnhild Madsen
- 05** En daglig dose ungdom. Ved Annette Münch
- 07** Biografier for barn og unge. Ved Ragnhild Madsen
- 10** Nominees for the Hans Christian Andersen Awards 2012
- 12** Ungdommens kritikerpris 2010/11. Ved Ketil Kolstad
- 13** Bildebøker 2010. Ved Randi Hobøl
- 28** 33rd ibby international congress
- 29** Skriveleir 4. Ved Mirnesa Balagic
- 31** Bokbussen i Oppland skaper leseglede. Ved Trygve Ramnefjell
- 32** En time på biblioteket og mange timer i bøkene. Ved Siv Merethe Søbye
- 34** Referat – Nordisk møte 2011. Ved Ragnhild Madsen

HILSEN FRA LEDER AV IBBY NORGE, RAGNHILD MADSEN

22.juli berørte oss alle, og innboksen min er fremdeles full av meldinger fra IBBY-land over hele verden som uttrykte sin medfølelse. Det som også ble ettertrykkelig bevist er at ungdom er engasjert og mener noe. I dette nummeret kan du få lese både om hva ungdommer skriver inn selv til Si det i Aftenposten ved tidligere redaktør Annette Munch, samt lese om skriveleir for blinde og svaksynte. IBBY Norge har også inngått samarbeid med tidsskriftet Prosa om å skrive artikler om faglitteratur for barn og unge, de vil presenteres fortløpende også i medlemsbladet. I det hele tatt er det mye som skjer overalt hele tiden. Husk å ta en pause, legg beina høyt, og nyt en bok. Kanskje nettopp en av billedbøkene Randi Hobøl skriver om i dette nummeret?

LEDER IBBY BARNEBOKFORUM

Ragnhild Madsen

Annette Münch

EN DAGLIG DOSE UNGDOM

«Er det ikke bare å plukke ut innlegg og sette dem på trykk?» spør folk når de hører at jeg jobber med Si ;D, Aftenpostens daglige debattside for ungdom.

Provoserer voksne

Siden 2005 har unge mellom 13 og 21 år debattert på egne premisser bakerst i kulturlegget. Selv om det stadig diskuteres mer på nett og i sosiale medier, henger det fortsatt høyt å komme på trykk i papiravisen.

Innleggene må redigeres uten at temperaturen eller ungdommens måte å kommunisere på drepes. Utfordringen er å bevare deres eget språk, og samtidig gjøre det «aftenpostensk». Vi har blant annet (gitt oss selv) spesialtillatelse til å ignorere rettelsene av a-endelser i korrekturprogrammet. Det er i tillegg viktig å holde tungen rett i munnen, for en ivrig ungdom med mye på hjertet og dårlig tid, kan fort omtale meningen med livet som et estetisk spørsmål, fremfor et eksistensielt.

Mange voksne leser Si ;D med stor interesse. Direkte ordbruk og usensurerte ytringer har fått flere til å sette morgenkaffen i vrangstrupen. Noen blir så triste eller provoserte at de ringer oss. «Mener du virkelig at han har rett?» kan de spørre. Vi beroliger med at vi ikke kun trykker meninger som samsvarer med våre egne. Si ;D skal være et talerør for all ungdom og speile mangfoldet av tankene og meningene i deres aldersgruppe.

Sjekker identiteter

Voksnes fortvilelse over ikke å få slippe til på Si ;D, kan være stor. Å «snike» til seg spalteplass er tilnærmet umulig, ettersom vi sjekker alle identiteter opp mot folkeregisteret. At noen likevel kommer på kreative løsninger, røper avslutningen på følgende

innlegg: «Forresten, det var faren min som ba meg skrive om dette.»

Men tilsvarsretten må ivaretas, også på Si ;D. Derfor har vi Det fossile hjørnet, hvor politikere og fagpersoner slipper til. Da jeg nylig bekreftet for en informasjonssjef at innlegget hennes ville bli trykket her, skrev hun i retur: «Takk! Tror jeg...».

Etiske problemstillinger

Å jobbe med unge krever en ekstra bevissthet rundt etiske problemstillinger. Mange skriver om personlige opplevelser og ønsker å stå frem med fullt navn. Når skal vi tillate dette, og når bør skribenten og de omtalte personene anonymiseres? Er vi med på å opprettholde tabuer når vi signaliserer at unge ikke

bør fortelle åpent om problemene sine? Hvor mye råskap skal slippe gjennom, og hva bør redigeres bort? Er noen temaer for sterke eller kontroversielle til å publiseres på en debattside for ungdom?

Dette er et lite utvalg av de daglige utfordringene vi møter i Si ;D-redaksjonen. Men når noen spør om det ikke «bare er å plukke ut innlegg og sette dem på trykk,» er det kjappest å gjøre som en ufokusert tenåring: Jeg fikler med iPhonen mens jeg nikker «Mmm...».

ANNETTE MÜNCH
Si ;D-ansvarlig, Aftenposten

Ragnhild Madsen

BIOGRAFIER FOR BARN OG UNGE

Julaften nærmet seg med stormskritt, og likevel gikk tiden sakte. Helt fra morgenen av hadde jeg sett på pakkene under treet, og der lå den. En firkantet pakke, passe tykk til å være det jeg ønsket meg mest av alt. Middagen slepte seg av gårde, men endelig var det på tide å reise seg fra bordet og dele ut pakker. Den firkantede pakken ble hentet fram og merkelappen høytidelig lest opp. «Til Ragnhild fra mamma og pappa». Jeg rev papiret av, og der var den. Historien om Helen Keller, en av mange utgivelser i Eliteserien. Jeg husker ikke hva annet jeg fikk den julen. Jeg verket etter å begynne å lese. Og når jeg endelig fikk lov til å gå fra julefeiringen dukket jeg ned i Helen Kellers fantastiske liv og utvikling.

Til dags dato er dette en av mine største leseropplevelser, og jeg er ikke alene. Svært ofte kommer foreldre til biblioteket for å spørre etter biografiene fra Eliteserien, og deretter kommer ofte barn og ungdom på egenhånd for å få flere titler. Det er noe spesielt ved dette å lese om virkelige personer. Man kan følge utviklingen i verden gjennom årstall, man leser om hva de ulike fikk til selv fra dårlige vilkår og man blir fascinert over at dette faktisk har skjedd. Det er derfor ikke til å undres over at dette er noe forlag satser på, og det finnes et mylder av ulike biografier på ulike forlag.

Schibsted forlag har oversatt en rekke biografier beregnet på noe eldre barn, blant annet en ny utgave av Helen Keller. De baserer seg på internasjonale navn fra hele verdenshistorien, og spenner så vidt

som fra Tut-Ankh-Amon til Elvis. De er enkle og lettleste, uten å gå særlig i detalj om de biograferte.

CappelenDamm har utgitt flere biografier i sin Faktaløveserie. Disse er svært lettleste, og henvender seg i stor grad til mellomtrinnet. Disse bøkene byr også på et rikt billedmateriale. CappelenDamm har også utgitt flere lengre biografier, for eksempel om Barack Obama og Adolf Hitler, der man går mer i dybden på de biograferte personene. Her ser man også i større grad på de historiske og samfunnsmessige forholdene rundt personene, noe som gjør disse biografiene mer velegnet for ungdom og også voksne som ønsker et mer sammensatt bilde av den de leser om. Disse bøkene er mer kompliserte, men tilbyr også bredere perspektiv og er godt skrevet.

Gyldendal forlag har fått flere hundre ungdommer til å stemme frem sine idoler, og samlet disse i serien IKON. Profilerte forfattere og andre med kjennskap og forhold til de biograferte har skrevet om disse, og utvalget tyder på at ungdommer er mer sammensatt enn man kanskje tror. I denne serien finner vi Nelson Mandela, Michael Jackson og Bob Dylan for å nevne noen. Guri Fjeldberg har skrevet en biografi om Astrid Lindgren i denne serien. Biografien vakte oppsikt da den viste frem en del sider av Astrid Lindgren som ikke tidligere var offentlig kjent. I forordet til biografien skriver Guri Fjeldberg en nær og personlig innledning til boka, som flere har synes tipper over til å bli vel privat, og som på mange måter tar luven fra hele den biograferte.

Langt mindre blest har det blitt rundt Gyldendals serie Biografien om, der kjente forfattere har skrevet om andre forfattere og kunstnere. Disse biografiene byr ikke bare på et livsforløp, men også en beskrivelse av tiden de levde i og bakgrunn for flere av de viktige verkene. Med denne tilnærmingen er disse titlene populære både for særrenneskriving, men også for voksne lesere som avskrekkes av de volumiøse biografiene som skrives om forfattere.

Mest omtalt er Kagge forlags serie Historien om, der flere mer eller mindre profilerte personer har skrevet om ikke bare kjente personer, men også ulike fotballag og popgruppa ABBA. Kagge har bevisst valgt personer med nærhet til emnet. Blant annet skrev Anniken Huitfeldt om Gro Harlem Brundtland. Dette utløste en sterk debatt der FRP ønsket at den ikke en gang skulle kunne påmeldes innkjøpsordningen. Boka som sådan er svært enkel i språket og virker for meg som den er skrevet nesten litt etter stikkord. Det er heller ikke rom for noe særlig kritiske vinklinger. På den annen side merkes engasjementet selv i få og enkle ord, og det er også tilfellet i flere av Kagges utgivelser. Ved å få personer som står tett inntil eller er svært opptatt av emnet eller personen skaper man en nærhet, åpner for unike detaljer og tilnæringsmåter og overraskende opplysninger.

Kagge er også det forlaget som i størst grad har klart å fange de unges interesse ved å gi ut bøker om aktuelle personer unge er opptatt av. Målgruppen kan diskuteres, likeså innholdet. Det er på langt nær nok informasjon i disse bøkene til at blodfans får dekket sitt behov for informasjon om ulike stjerner. På den annen side er enkle bøker om temaer eldre barn og ungdom er opptatt av en inngang inn i lesing for de som ikke har funnet noe av interesse i bokhyller ellers. Dette mener jeg har en stor verdi, som langt overskygger de innvendinger man ellers kan mot språk og fremstilling. I 2011 har Kagge nok en gang bevist sin teft og aktualitet ved å utgi både en biografi om Petter Northug før VM i Oslo og Roald Amundsen ved inngangen til Polaråret. I bibliotekenes og skolens rop etter letteste bøker for ungdom som sliter med lesing er det vel verdt å

henlede oppmerksomheten på disse titlene og andre biografier for barn og unge.

Personlig savner jeg Eliteseriens oppbygging, der biografien ble fortalt mer som en biografisk roman med tanker, følelser og observasjoner tillagt den biograferte av forfatteren. Jeg følte en nærhet med den jeg leste om i en helt annen grad enn de faktaorienterte tekstene som dominerer biografier utgitt for barn og ungdom. Jeg beholder derfor bøkene i serien på biblioteket så lenge de henger sammen, og ser heller ikke bortifra at de kan bli utgitt på nytt som så mange andre serier foreldre holder av.

Anbefalte biografier

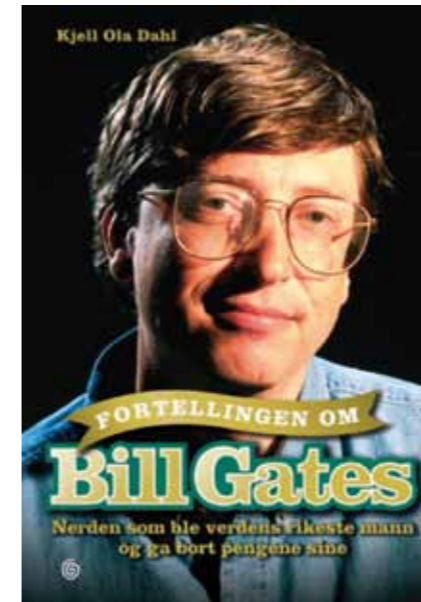

Diana.

Ingelin Røssland
IKON-serien
Gyldendal forlag. 2010, 93.s.
ISBN: 978-82-05-38735-5

Fascinasjon for et menneske man aldri har møtt, og likevel vet utrolig mye om. Ingelin Røssland klarer å videreformidle det båndet man kan få til et idol

og går inn i mange av mytene, ryktene og bildene verden kjenner. Hun gjør det med både undring og sårhet, og jeg ble grepet av hennes evne til å ville se bak overskriftene og alt som er skrevet, hevdet og ment av andre. Dette er også en av de ytterst få biografier for barn og ungdom på nynorsk.

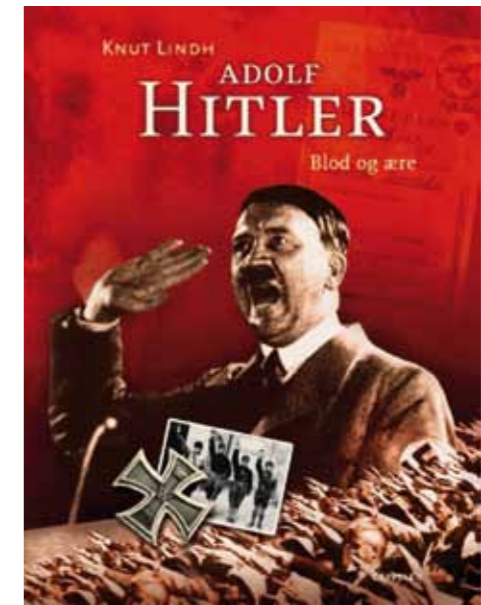

Fortellingen om Bill Gates.

Nerden som ble verdens mann og ga bort pengene sine.

Kjell Ola Dahl
Historien om-serien
Kagge forlag. 2009, 83 s.
ISBN: 978-82-489-0869-2

Fortellingen om Bill Gates synes jeg er utrolig, og på mange måter mer egnet for et filmmanus. Beskrivelse av nerden og einstøingen som allerede fra 13-års alderen begynte det som skulle føre til innflytelse over hele verden er spennede. Ikke minst er utviklingen som skjer innad i Gates interessant. Fra en overlegen holdning over hva han har klart å få til, til møtet med kona Melissa som åpner øynene for nøden i verden. Kjell Ola Dahl klarer i et enkelt språk å skape både medfølelse og forståelse.

Adolf Hitler.

Blod og ære.

Knut Lindh
Cappelen forlag. 2006, 229.s
ISBN: 978-82-02-24860-4

Denne biografien er en av de noe lengre biografiene, og dermed også en av de grundigere. Her søker forfatteren også å peke på hvorfor Hitler ble som han ble, et spørsmål mange har stilt seg. Fremstillingen av familieforhold, oppvekst og de politiske strømmningene i Europa og Tyskland gir et annerledes bilde av Hitler enn man har fra krigsbøker. Man ser også en del prosesser som foregår rundt i verden også i dag, noe som bidrar til å bli mer bevisst. Forfatteren har også gitt ut en biografi i samme utførelse om Barack Obama. Svært forskjellige, men i en del aspekter også overraskende like.

Contact: Joyce Stein, Raab Associates/NY00-1-914-241-2117, jstein@raabassociates.com

IBBY ANNOUNCES NOMINEES FOR THE HANS CHRISTIAN ANDERSEN AWARDS 2012

The Hans Christian Andersen Awards are presented every two years by IBBY (International Board on Books for Young People) to an author and an illustrator whose complete works have made an important and lasting contribution to children's literature. IBBY National Sections from 33 countries have made their selections, submitting the following 28 authors and 31 illustrators as candidates for the 2012 Hans Christian Andersen Awards:

-
- Argentina: Author: Maria Teresa Andruetto; Illustrator: Pablo Bernasconi
  - Australia: Author: Christobel Mattingley; Illustrator: Bob Graham
  - Austria: Author: Monika Pelz; Illustrator: Renate Habinger
  - Belgium: Author: Bart Moeyaert; Illustrator: Louis Joos
  - Brazil: Author: Bartolomeu Campos de Queiros; Illustrator: Roger Mello
  - Canada: Author: Tim Wynne-Jones; Illustrator: Stephane Jorsch
  - Cyprus: Author: Elli Peonidou
  - Czech Republic: Illustrator: Peter Sís
  - Denmark: Author: Lene Kaaberbol; Illustrator: Charlotte Pardi
  - Finland: Author: Sinikka Noola/Tiina Nopola; Illustrator: Virpi Talvitie
  - France: Author: Jean-Claude Mourlevat; Illustrator: Henri Galeron
  - Germany: Author: Paul Maar; Illustrator: Rotraut Susanne Berner
  - Greece: Author: Christos Boulotis; Illustrator: Effie Lada
  - Iran: Illustrator: Mohammad Ali Baniasadi
  - Ireland: Author: Eoin Colfer
  - Italy: Author: Bianca Pitzorno; Illustrator: Francesco Tullio-Altan
  - Japan: Author: Masamoto Nasu; Illustrator: Satoshi Kako
  - Republic of Korea: Author: Hwang Sun-Mi; Illustrator: Hong Seong-Chan

- Latvia: Illustrator: Anita Paegle
- Netherlands: Author: Tonke Dragt; Illustrator: Annemarie van Haeringen
- Norway: Author: Bjorn Sortland; Illustrator: Oyvind Torseter
- Romania: Author: Silvia Kerim; Illustrator: Valeria Moldovan
- Russia: Illustrator: Gennadij Spirin
- Serbia: Author: Ljubivoje Rsumovic; Illustrator: Dobrosav Zivkovic
- Slovak Republic: Author: Daniel Hevier; Illustrator: Peter Uchnár
- Slovenia: Author: Tone Pavcek; Illustrator: Alenka Sottler
- Spain: Author: Agustin Fernandez Paz; Illustrator: Javier Zabala Herrero
- Sweden: Lennart Hellsing; Illustrator: Anna-Clara Tidholm
- Switzerland: Author: Franz Hohler; Illustrator: Kathrin Scharer
- Turkey: Author: Sevim Ak; Illustrator: Feridun Oral
- United Kingdom: Author: Philip Pullman; Illustrator: John Burningham
- USA: Author: Paul Fleischman; Illustrator: Chris Raschka
- Venezuela: Illustrator: Arnal Balleste

The elected Chair of the International Hans Christian Andersen Award Jury, Maria Jesus Gil (Spain) and Jury members from Argentina, Austria, Brazil, France, Greece, Iran, Russia, Sweden, Turkey and the United States of America, will meet on 10–11

For more information about IBBY's programme and current projects please contact the IBBY Secretariat or visit:

www.ibby.org

WEB

March 2012 and the shortlist will be disseminated immediately. The winners will be announced at the IBBY Press Conference at the Bologna Children's Book Fair on Monday, 19 March 2012.

HELGA FLATLAND VANT UNGDOMMENS KRITIKERPRIS 2010/11

For første gang har en kvinne blitt tildelt Ungdommens kritikerpris. Debutant Helga Flatland trakk det lengste strået med romanen «Bli hvis du kan. Reis hvis du må.» da 230 ungdommer skulle enes om vinneren.

Boka har høstet mye ros blant norske kritikere, og historien om de tre barndomsvennene som må ut og vekk og verver seg til tjeneste i Afghanistan, rørte og engasjerte også den store ungdomsjuryen.

Ann Helen Kvitle Bakk (Hemne vgs.) og Anders-Kristian Kalstad (Samisk vgs.) som delte ut prisen sa bl.a.: «Vi føler at vi virkelig kjenner personene i boka, og vi deler både glæder og sorger i livene deres. [...] Vi ble sittende og le og gråte sammen med dem, og hele boken var så gripende at den var umulig å legge fra seg. Boken er liten, men har mye innhold.»

En tydelig overrasket Helga Flatland syntes det var stor stas å vinne prisen. Hun sa samtidig at hun var en av de yngste nominerte, og at hun mest føler seg som en del av juryen. Hun avsluttet med å si: «Dere er framtidens lesere, og vi skal følge hverandre framover. Jeg gleder meg veldig!»

Blant kritikernes favoritter finner ungdommene den boka med mest trøkk og driv, uttaler daglig leder i Foreningen !les og fortsetter, en vinner av Ungdommens kritikerpris har kvaliteter som gjør at den treffer mange lesere i hjerte og hjerne.

Under utdelingen holdt kunnskapsminister Kristin Halvorsen åpningstalen. Hannah Kvam ledet utdelingen.

Foreningen !les, Norsk kritikerlag, Utdanningsforbundet og Forleggerforeningen står bak prisen.

www.ungdommenskritikerpris.no
www.ungdommenskritikerpris.no

WEB

BILDEBØKER 2010

Høstens billedbøker har et stort spenn fra den enkle pekeboka for den aller minste til bøker som inkluderer den voksne leser.

Billedboka representerer det spennende feltet mellom ord og bilde, der både ord og bilde blir noe mer til sammen enn om de hadde optrådt alene. Jeg har tro på dette formatet – og særlig i vår tid. Billedboka har et enormt potensial – for flere aldersgrupper, for fagbøker, for eventyr og andre skumlerier, for ettertanke eller bare for en god historie.

Full fart

I denne delen av foredraget har jeg valgt å legge inn en del bøker som handler om «litt av hvert» som barn gjør.

Gi gass, Ine!

Illustrasjon: Øyvind Torseter
Tekst: Tore Renberg
Cappelen Damm

Boka er humoristisk, varm og rar på en god måte. Ine og lillebroren Hasse skal ut i skogen og hugge et tre – noe som ikke det mest vanlige gjøremålet for to mindre barn. Det snør og de er alene. Ine er den kloke og Hasse kan bare to ord: Ja og så traktor. Ine vet hva og hvordan – og Hasse vet hvordan han skal svare: Ja, og «traktor». De får etter hvert besøk av dyrene i skogen og dessuten flyr det en ørn langt oppe i himmelen. Øksa er skarp, men jobben skal gjøres og på veien filosoferer de litt over det ene og det annet.

Illustrasjonene til Øyvind Torseter minner meg om klipp og lim med biter fra en pappeske som noen har kastet og de utrolig fine farger jeg samlet på som barn. Når dette settes sammen med Øyvind Torseters strek, blir det en verden som er magisk. De avfotograferte papirbitene og de fargede flatene gir en fargekoloritt og et rom i illustrasjonene som

bygger en særegen billedverden – og der er både barn og voksne invitert inn. Øyvind Torseter har vunnet en rekke priser, både i Bologna og Årets vakreste Bøker. Han har også skrevet bøker selv.

Jeg synes illustrasjonene og teksten i Gi gass, Ine passer fantastisk godt sammen.

I noen av oppslagene kan vi nesten hører snøen falle i stillheten – i andre oppslag er det detaljer i skuffer, i traktoren. Teksten er lek og gjentakelser, nesten overmodig og absolutt livsbejaende. Hør bare på dette:

Oj, sier Ine.

Ja! roper Hasse.

For en dag! roper Ine og hører at stemmen hennes bærer ut over landskapet!

Jajaja!

Skal vi rett og slett rope hurra? lurer Ine.

Ja, roper Hasse. Og traktor!

Og så gjør de det. De roper hurra. Og traktor. Høyt.

Sture og Manuel

Illustrasjon: Eivind Gulliksen

Tekst: Thomas Owren/ Lars Høiby
Gyldendal

Eivind Gulliksens illustrasjoner i Sture og Manuel er fargerike uten å være påtrengende og karakterene er lett gjenkjennelige. Her er det mye å se på og komposisjonelle gjennomarbeidede løsninger. Illustrasjonselementene gir bevegelse og kraft i oppslagene. Vi blir nær sagt visuelt løftet fra side til side, enten ved formen på slangen til Sture eller røyken fra pipa på ett av hustakene i byen. Fargeflatene er tilpasset temaet – kornet, støvet, samtidig som det virker fargerikt. Headingen på boka har formlikhet med slangen til Sture. Jeg kunne tenkt meg å møte en mer ekte Sture på forsatsen. En hvit skissert Sture likner ikke han som tror på drømmene sine inne i boka.

Vi får sympati for Operastøvsugeren, Sture, som mister jobben til den nye og hovne støvsugeren. Sture møter katten Manuel og begge bærer på en drøm: de vil bli musikere.

De bestemmer seg for å søke jobb som musikere, Sture som piano og Manuel som operasanger. Det hele ender bra da de gjør Operasjefen en stor tjeneste ved å rydde opp, men i stedet for musikerjobb får de en nyopprettet jobb med å skremme folkene inn i Operaen – litt søkt, kanskje, med innskremmere til Operaen? Men boka har en del humoristiske grep og slutten kan sånn sett vise til visjonen «opera til folket». Historien om å ikke gi seg, ikke finne seg i å bli forkastet – men se mulighetene og forfølge drømmene er den underliggende moralen.

Mons Marius er ei løve

Illustrasjon: Stina Langlo Ørdal

Tekst: Bente Bratlund
Mangschou

Dette er en bok om en glad gutt i full fart og mammaen hans. Vi møter en hverdagsituasjon der stress og dårlig tid er en del av det hele, men det blir aldri truende og leit. Mamma blir ikke sint, selv hun helt klart ikke smiler på alle oppslagene.

Mons Marius leker at han er alt fra bie til løve før han skal i barnehagen. Og illustratøren Stina Langlo Ørdal tar det hele bokstavelig talt ut. Illustrasjonene der Mons ER ei skilpadde og ei bie som surrer rundt mamma og nesten kryper inn i neseborene.

Ørdals illustrasjoner har en barnlig strek og en rampe stil som passer godt med resten av innholdet. I tillegg bringer hun videre mange av bokas poeng, slik at man kan gå på jakt etter ord i tegningene. De gule feltene med tekst, samt klipp og lim og notatbokstilen, understreker også det sprudlende og lekne ved boka.

Dette er en bok som jeg tror de minste barna vil fryde seg over.

Blodrik og Blodfabrikken

Illustrasjon og tekst: Kari Stai
Det norske Samlaget

Vi møter Blodrik – en karakter bygget opp av blod og personlighet. Dette er ikke en vampyrbok, men noe så rart som en blod-dråpe som også er en person og som jobber på en fabrikk. Etter å ha lest boka blir jeg som voksen litt glad – for at noen hjelper noen og at det går bra til slutt, tross alt. Men samtidig kan jeg ikke glemme at det er BLOD som er saken. Blodrik blir tappet av sin venn Myggen og så lager de alt mulig som er rødt: chiliketshup, neglelakk og julepynt. Hvordan piken Vanda som har mistet hunden sin Ruth ved hjelp av Blodrik og Myggen blir gladere, da hun kommer på at de kan lage et nytt hjerte til hunden hennes, virker absurd surrealistisk.

Jeg er usikker på teksten i denne boka. Det kulminerer når de kommer på at de kan lage mange røde hjerter til alle de døde hundene i himmelen. «Det blir nok et godt blodår, seier Blodrik stolt.»

Virkningen av Illustrasjonene er jeg langt mer sikker på. De er klare, tydelige, enkle og fargerike. Ved

bruk av enkle grunnformer, men sofistikert fargebruk blir karakterene er absolutt gjenkjennelige og personlige. Komposisjonen av former og farger er i det hele tatt et fyrverkeri av billedspråk.

Robins reise

Illustrasjon og tekst: Harald Nordberg
Aschehoug

Harald Nordberg har illustrert en lang rekke bøker og verker i en hel generasjon. Her kommer en eventyrlig bok «Robins reise» der han selv har skrevet teksten. Dette vil vi se mer av. Robins reise er vakker visuell, fargerik og oser av fantasi og eventyr. Her er masse å se på og tenke på: Harald boltrer seg i litterære referanser: Peter Pan, Alice in Eventyrland og Robinson. Boka har sterke overganger fra virkelighet til fantasi eller omvendt. Inspirerende både for barn og voksne til å bruke fantasien og leke!

Nok å gjøre

Hobbies, aktivitetsbøker og fagbøker hører hjemme i denne kategorien: Nok å gjøre. Dette er et velkjent tema og da er det gledelig at det lages nye bøker som også representerer noe nytt innen sjangeren.

Kubbe lager museum

Illustrasjon og tekst: Åshild Kanstad Johnsen
Gyldendal

«Jeg er først og fremst illustratør, men tekstene har virkelig beriket illustrasjonene mine.», sier debutanten, Åshild Kanstad.

«Kubbe lager museum» handler om Kubbe som er glad i å samle på ting. Han samler så mye at han til slutt får et problem: hvor skal han gjøre av alt sammen? Heldigvis har han en bestemor som er veldig klok og god til å finne løsninger. Hun foreslår at han først skal lage et museum til tingene og senere et fotoalbum som er en dokumentasjon på alt han har samlet.

Forsatsen viser en tegnet oppskrift på papirfly, noe som jeg tipper vil fange en del barn fra første stund.

Leseren blir hele tiden konfrontert med at det er Papirflybjørnen som er tyven. Vi får derfor sympati med ham og er på hans lag, på tross av at vi er enige i at han har gjort noe galt. Når han da velger å ta straffen og gjøre det godt igjen, er vi stolte på hans vegne – og enda gladere er vi over at han allikevel får være med i konkurransen ved de andres hjelp. Boka har en god moral. Den kan leses som en historie om å konkurrere og bruke dårlige midler for å nå et mål.

Troll og en rekke andre dyr med personlighet

Dyr spiller ofte en av hovedrollene i barnebøker.

Tambar er et troll

Illustrasjon: Lisa Aisato
Tekst: Tor Åge Bringsværd
Gyldendal

Tambar er et troll er en nydelig historie om troll som kler seg som mennesker for å overleve og om trollgutten Tambar som møter en venninne i barnehagen som har det samme trollmerket på jakka som ham selv.

Lisa Aisato debuterte med Mine to oldemødre (2008) som hun også skrev teksten til. Hun har siden illustrert flere bøker og har markert seg som illustratør i tiden etter debuten. Illustrasjonene har en varme og nærhet som vi også finner i teksten. Sånn sett blir illustrasjonene en naturlig del av historien. Trollene er sympatiske, blide – understreket med brede smil og store tegneserieøyne. Kinnene strutter og det blinker blankt i nesetipper og ører. De kan tendere nesten litt over i det kitchaktige for voksne, men jeg er sikker på at barn ville elske dem.

Det er også gjort en rekke illustrative gode grep som: vi ser elementer fra naturen i leiligheten med stumtjener som tre, tapet med blader, vind i gardinene mm. Tambar får forfedrenes og formødrenes historie presentert på sengekanten og Lisa Aisato følger opp med illustrasjon av trollenes utvikling fra utrollet til det kultiverte trollet i byen over hodet på Tambar.

Tambar og harepusene

Illustrasjon: Lisa Aisato
Tekst: Tor Åge Bringsværd
Gyldendal

Dette er den andre boka om Tambar. Han er ute med mamma og pappa Dovre i skogen der de kan oppføre seg som de trollene de egentlig er. Mamma plukker sopp og pappa fanger fisk med bare hendene. Det viser seg at Tambar kan snakke med dyrene og han blir harepusenes helt siden han redder dem fra å bli spist av reven. Illustrasjonene er tro mot forrige Tambarbok. Trollene er like blide og søte, men er kanskje enda litt mer blanke på nesa og vi får assosiasjoner til tegneserien da Lisa Aisato har tatt inn talebobler i bildene. Kartet i forsatsen på boka har utvidet sitt geografiske ståsted der viktige stedsnavn er satt inn i kartet. Dette minner oss litt om Ole Brumm verdenen.

Personlig synes jeg helt klart den første boka var best. Tambar og harepusene hadde ikke helt den samme spenningen som i den første boka der vi nesten ble litt redd for om de skulle oppdages eller ikke. Muligens ble karakterene for snille, både visuelt og innholdsmessig.

Sov søtt, herr Spiss!

Illustrasjon: Inger Lise Belsvik
Tekst: Erna Osland
Mangschou

Dette er en illustrert fagbilledbok. Temaet er hvordan og hvorfor sover alle dyrene. Og ikke minst: hvorfor sover vi.

Boka er delt i to, en skjønnlitterær del og en fagdel. I den første delen får leseren følge spissmusa Herr Spiss på tur gjennom hager og landskap og fra ugler, katter og hester til flaggermus og edderkopper. Han får ikke sove fordi halen og sulten holder ham våken. Når han til slutt får sove er det bare et kort, kort øyeblikk. I andre delen av boka kan vi lese om hvorfor Herr Spiss eller spissmusa har det på den måten. Her får leseren faktainformasjon om dyrene som ble omtalt i første del.

Inger Lise Belsvik har valgt forskjellige illustrasjonsuttrykk for de to delene. I den første delen er illustrasjonene fargerike og lagt inn i miljø og rom. Det er stor bevegelse på sidene og Herr Spiss er med på å drive historien frem. I den andre delen har hun brukt linosnitt og en begrenset fargepalett. En stiple linje som symboliserer Herr Spiss tur binder det hele sammen.

Inger Lise Belsvik er en erfaren illustratør. Plasseringen av de illustrative elementene satt sammen med tekst er et samarbeide med Elisabeth Moseng. Jeg synes allikevel bruk av forskjellig typografi og illustrative uttrykk spriker litt i hver retning og synes det formmessig hadde hengt bedre sammen om de visuelle løsningene enten hadde vært mer i kontakt med hverandre eller at de hadde vært enda mer forskjellige. Det kan også tenkes at de to delene faktisk passer til forskjellige aldersgrupper.

Boka er allikevel et lite illustrativt sukkertøy med farger og bevegelse, med en hovedfigur vi blir glade i. Boka egner seg antagelig godt til både som godnattbok og som oppslagsbok da du kan lese den både i stykker og i sin helhet.

Hva gjør Pepsi?

Illustrasjon og ide: Henriette Nilsen
Gyldendal

Hvem er Pepsi? En hundevalp som ikke alltid gjør det den burde ha gjort. Hva gjør Pepsi, handler om å bli kjent med Pepsi. Illustrasjonene har et stilsikkert, lekkert formspråk og fargevalg. Litt retrokontakt i flater og mønstre. Innholdsmessig er det en del av situasjonene som barna sikkert synes er ekstra stas – at Pepsi tisser gult, at hunden nekter å gå videre. Henriette Nilsen har både illustrert og skrevet teksten som er i samme sjanger som sin forrige bok: Hva liker Muskatt?.

Gjenkjennelig oppdragelse av hundevalp. Med enkle midler har illustrasjonene et lettfattelig visuelt uttrykk.

En god peke/lese/snakkebok for de minste.

Den fantastiske Mikkel Rev

Tekst: Roald Dahl
Oversatt: Tor Edvin Dahl
Gyldendal

Tor Edvin Dahl har oversatt en annen Dahl, nemlig Roald Dahl. Den fantastiske Mikkel Rev er en histo-

rie vi har hørt før. Første gang historien ble utgitt på norsk var i 1978, illustrert av Quentin Blake.

Nå er det altså laget en film på historien. Og så kommer en filmbilledbok med bilder fra stop motion filmen. I 2010 av regissør Wes Anderson. Hvordan fungerer dette? Er det slik at det blir kokt suppe på en spiker, så å si?

Jeg vil si tja, historien er i utgangspunktet det viktigste her. Den fantastiske Mikkel Rev er en av de ekte gale Roald Dahlsk fandenivoldske story om de onde brødrene som skal få revefamilien ut av revehiet og bli kvitt dem for godt. Det er ikke bare å stjele godsaker fra dem.

Reven er en antihelt – det er helt klart han vi holder med – ikke de slemme brødrene som vil reven til livs.

Barn elsker gjerne gjentakelser og at en historie blir en film blir en bok og en historie kan stimulere barn til å lese bøker og bruke bøker. Sånn sett er alt vel og bra. Men som en billedbok der tekst og illustrasjoner utgjør et hele – et hele med en merverdi, ser vi ikke.

Filmbilledboka blir en gjentakelse en reminder på filmen – men en selvstendig billedbok der illustrasjoner og tekst til sammen blir noe mer, får vi ikke ut av dette.

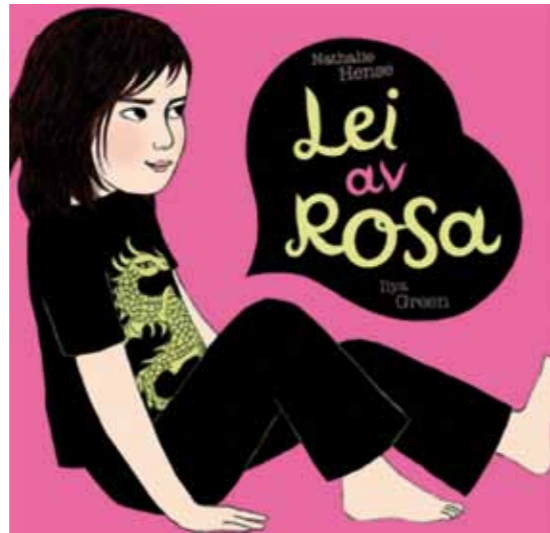
Oss og de andre

Denne delen handler om å enten være annerledes eller å føle seg annerledes.

Lei av rosa

Illustrasjon: Iya Green
Tekst: Nathalie Hense
Oversatt fra fransk.
Magikon

Lei av rosa handler om jenta som vil være seg selv. Hovedpersonen i boka ser hvordan andre er og

uttaler seg om hvordan hun vil være og hva hun liker selv om det ikke er det samme som de andre liker. Dette er klart en edel idé. Faren for at dette bikker over til noe som ikke fungerer kan være stor. Jeg synes allikevel denne boka som kom ut i 2008 i Frankrike balanserer rimelig bra. På første side erklærer hun at «Jeg liker svart, jeg.»

Boka utfordrer fordommene til mor, far og de voksne og jeg ser helt klart at den kan være et innlegg i å kunne utvikle seg til et eget menneske. Selv om den kanskje henvender seg like mye til jenter og gutter vil jeg anta at illustrasjonene og fargene appellerer mest til jenter.

Nesa til onkel Knut

Illustrasjon: Reidar Aalbu
Tekst: Constance Ørbeck-Nilsen
Mangscou

Ragnar Aalbu har illustrert Constance Ørbeck-Nilsens bok «Nesa til onkel Knut». Illustrasjonene er veldig Ragnar Aalbuske – et gjennomført helhetlig formspråk med 50 talls inspirerte jordfarger. Den samme illustratør har også gitt ut en egen bok «Ville veier» der han også står for historien om gutten som skal sykle gjennom mørke skogen, men heldigvis har han

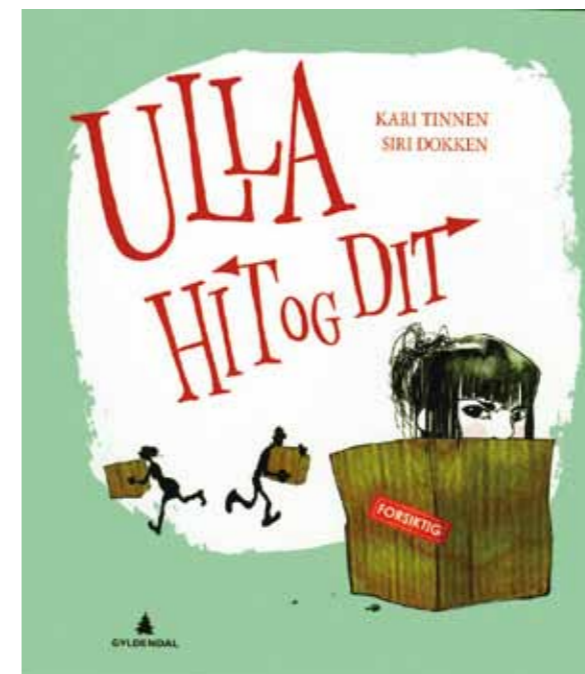
med den lyserøde tøyelefantten Ellef, sånn at turen ikke blir så skummel og så lang.

Historien i Nesa til onkel Knut er nesten irriterende anmassende om mamma og pappa som insisterer på at Kasper likner på resten av familien. Kasper vil helst bare likne på seg selv for onkel Knut har for stor nese, dessuten lukter han rart eller kanskje til og med vondt og farfar har tenner som står ut. Temaet i boka kan også minne leseren og oss om at det å høre til og å være en del av en familie.

Illustrasjonene gjør at vi får en litt melankolsk stemning av teksten. Mamma og pappa nesten krangler om hvem Kasper likner på. Han makter ikke å sette foten ned og nesten bekymrer seg om at han i det hele tatt kan bli til seg selv. Slutten i boka peker også i melankolsk retning, der Kasper står foran speilet og sier til seg selv at han likner på seg selv!

Ulla hit og dit

Illustrasjon: Siri Dokken
Tekst: Kari Tinnen
Gyldendal

Ulla hater at alt må deles i to, når pappa og mamma bor hver for seg og hun må være hos begge. Hvorfor kan ikke alt bare være som før? Til og med vennen Jøte blir det vanskeligere å besøke, bare på grunn av alt det dumme.

Ulla hit og dit er en skilsmissehistorie som verken er lykkelig eller pedagogisk. Ulla er ikke fornøyd med at hun må hete Ulla Nilsen Olsen og alle sakene hennes skal deles, og puttes i esker.

Tittelen på boka er også illustrativ løst og gjennomtenkt med to piler som peker i hver sin retning. I forsatsen til boka ser vi Ulla i silhuett der den ene støvelen er etterlatt på venstre side av oppslaget, mens resten av Ulla er på vei et annet sted. Siri Dokken viser i detaljer hvor rotløs og forvirret Ulla føler seg. Tannbørsten i lomma som om hun ikke vet hvor hun skal være i natt og senere finner vi den igjen i do.

Oppslagene er komposisjonelt spennende å se på: silhuetter, kontraster og perspektivistiske krumspring er naturlig tilstede

Det er brukt sterke effekter av kontraster: sort og hvitt og sterk rød. Bruk av malte flater og fotomontasje gjør selv de mørke flatene interessante. Silhuetten er formsterke. Ullafiguren er overbevisende, de voksne er om mulig litt karikerte i formspråket. Dette synes jeg personlig ikke løfter innholdet i boka. Komposisjonene er dramaturgisk godt løst.

Slutten på boka kan virke noe lettvent og illustratøren følger opp med en varme røde flater. Dette en viktig bok om et tema som mange har opplevd og helt sikkert kan kjenne seg igjen i.

Vilja på handletur

Illustrasjon: Akin Duzakin
Tekst: Lene E. Westerås
Margbok

Forfatterdebutanten er Lene Westerås, mens illustrasjonene er laget av den erfarne illustratøren Akin Düzakin.

På turen til butikken møter Vilja en verden hun ikke kjenner fra tidligere. Stemningen i illustrasjonene forandrer seg. Størrelseskontraster og perspektivisk uro. Dus koloritt, rolige farger, men foruroligende valg av kontraster som størrelsen på den tykke damen Vilja møter i butikken.

Teksten har et poetisk tilsnitt, gjentakelsene maner til tilstedeværelse i en handling, i en beskrivelse. Både tekst og illustrasjoner har noe urovekkende over seg og som voksen leser blir jeg berørt av stemningen, av det foruroligende. Hvordan et barn vil reagere på dette, tror jeg den voksne kan være med å påvirke. Jeg tror ikke dette er en bok som passer for barnet alene. Det kan uansett være vanskelig å formidle noe klart svar for uroen blir uforløst. Spørsmål som blir stående er hvorfor blir den fete damen sint på den lille gutten? Hva skjer når gutten kommer hjem? Hvorfor sovner Vilja på sofaen og drømmer som ikke gir noen svar.

Fremmed

Illustrasjon: Per Dybvig

Tekst: Kaia, Bendik og Trond Brønne
Aschehoug

Dette er den tredje billedboken om Dyrene på gården. Det kommer et fremmed dyr: «bevern», en dag det er ekstra varmt og alle de andre dyrene stønner og ellers gjør ingenting. Alle synes den fremmede er rar og merkelig og skjønner ikke helt hva han kan brukes til.

Men det får de etter hvert se: at den fremmede hadde noe de alle kunne se og ikke minst trenge – et basseng.

Temaet for boka er aktuell: vår frykt for de som ikke umiddelbart er som oss.

Dette er en herlig billedverden, enkelt fortalt om et komplisert tema. Dybvigs illustrasjoner er herlig levende og energiske og ikke minst personlige. De driver leseren videre og inn i temaet. Figurene og streken danser over oppslagene og teksten passer

både for den voksne og for barnet: enkelt fortalt med rom for tanker og tolkninger.

Store spørsmål

Viktige områder i livet krever store spørsmål. Her har vi filosofiske betraktninger om fødsel, kjærlighet og død.

Sånt som er

Illustrasjon og tekst: Svein Nyhus
Gyldendal

Sånt som er – er en forunderlig bok – dyp og leken på en gang. Små tegninger, figurer og plansjer viser lille Eli som samler på «Alt som er». På venstre side har vi hovedhistorien og på høyre side av oppslaget finner vi plansjene av 100 små ting – en slags ornamentikk i en lang mønsterrekke. Jeg er glad for at noen lager slike bøker, filosofiske og åpne for tolkninger og tanker. For store og små filosofers forhold til verden og litt rar – passe rar.

Garmanns hemmelighet

Illustrasjon og tekst: Stian Hole
Cappelen Damm

Garmanns hemmelighet er den tredje boka sett gjennom gutten Garmanns øyne. I denne boka forelsker Garmann seg i en pike med gnistrende rødt hår. Hun har en tvillingsøster og Garmann undrer seg over at de kan være så forskjellige – den ene synes han er uimotståelig og den andre vil han helst ikke møte. Dette peker på det magiske i forelskelsen, følelsene og at utseende ikke nødvendigvis er så viktig.

Illustrasjonene er særegne. De likner fotos, men har et uttrykk som ikke likner fotografiet i det hele tatt. Elementene i illustrasjonene er satt sammen bit for bit på en måte så det likner virkeligheten. Vi kan se at de hører sammen, men så er det allikevel detaljer og former som gjør at alt får en egen vri: noen hoder er for store, nakken til Garmann er skjev, perspektivet og skyggene er annerledes.

Her er det mye å se på, både for barn og voksne. Noen av referansene kan ha størst betydning for den voksne som leser for barnet: f eks navn og

billedelementer på kjente personer som Kepler og Elvis. Her har den voksne gode muligheter for å gjøre opplevelsen av historien personlig og større – et optimalt utgangspunkt for at boka blir noe mer enn bare en billedbok du ser på sammen med barnet ditt.

Garmann og Johanne har funnet sin egen hemmelige haug med metallskrammel inne i skogen, og de leker at det er en romkapsel som har falt ned fra himmelen. Selv om Garmann er engstelig forelsket i Johanne, er det lykken som lyser fra disse boksidene. De skinnende blå og grønne fargene står i sterk kontrast til tidligere høstfarger, og understreker dette skiftet. Når Garmann og Johanne sitter på ei grein og titter opp i verdensrommet – et oppslag som kan gi hvem som helst sug i magen – er himmelen full av fortellinger og eventyr. Verden er fortsatt stor og åpen, men den er ikke lenger farlig.

Stian Hole har mottatt flere priser og den siste var Deutscher Jugendliteraturpreis for Garmanns sommer under bokmessen i Frankfurt.

Familien Rotle besøker bestemor

Illustrasjon og tekst: Lene Ask
Gyldendal

Familien besøker mormor som har flyttet på sykehjem, men de finner henne ikke. De må lete høyt og lavt og vi møter derfor flere av de som bor der og alle leter etter noe.

Heldigvis kan mormor henge opp et bilde av familien sin, så kanskje hun husker dem neste gang. Selv om mormor har blitt surrete og bor på aldershjem der det slett ikke er så koselig, er ikke boka trist.

Familien har det rett og slett morsomt og koselig. Pappe har Marius genser og mormor har et forkle med mønster fra 60-tallet. Og jammen dukker ikke Solan Gundersen opp ved siden av et skap, også. Illustrasjonene er enkle, tydelige strektegninger. De har et tegneseriepreg med flate farger og definerte

skygger. Illustratøren har brukt en del mønster i flatene som løfter den visuelle opplevelsen.

Stakkars Ibsen

Illustrasjon: Inger S. Anfinsen
Tekst: Dag Larsen
Omnipax

Katten Ibsen er Bobs beste venn. Da katten blir syk, er det bare Bob som skjønner det. Pappa vasker tøy og er lei seg fordi mammaen har reist sin vei. Dette er altså en enforelderfamilie – far og tre barn. Ibsen må til dyrlegen, og Ibsen kan ikke bli bra igjen, så han må slippe å leve lenger. Boka er konkret og poetisk om forholdet barn og dyr. Illustrasjonene er sett fra barnets ståsted. Hovedpersonen Bob har rød genser og vi ser føtter og hender – ikke hele personer. Bobs fortvilelse over katten er troverdig skildret. Det er nesten så jeg mister pusten litt her og vil rope: Hei! Hvorfor er det ingen som gjør noe????

Boka handler kanskje mer om familiesituasjonen enn om at et dyr dør. Dag Larsen har sterke referanser til Ibsens Et dukkehjem. Navnvalgene som for eksempel Ibsen, Nora og Bob er eksempler på dette. Selv

om det virker litt fremmed og søkt er bokas tema og illustrasjoner virker allikevel varme og helhetlige.

Hva skjer når vi dør?

Illustrasjon: Ingunn Cecilie Jensen
Tekst: Atle Dyregrov
Gyldendal

Dette er en bok jeg skulle ønsket jeg hadde når jeg opplevde at bestemor døde når jeg var barn.

Dette er en viktig bok som kunne fortjent mer vekt på illustrasjoner og omslag.

Fotoene i boka er konkrete og direkte – vi ser fotos av døde og levende, samt fra miljøer tilknyttet temaet. Illustrasjonene i boka er sorte pennetegninger av diverse symboler og blomster. Omslaget viser en fargesprakende solnedgang. Billedmaterialet i boka kunne tjent på et mer estetisk og helhetlig uttrykk. De tre forskjellige uttrykkene spriker i alle retninger – fotoene fungerer best av de tre, selv om jeg her skulle ønsket meg en design som ikke var så repeterende kjølig.

Pennetegningene har en god strek, men virker malplasserte og tilfeldig plassert. Ideen i omslaget er forslitt og klisjéfyllt kommuniserende.

Når det er sagt gir allikevel boka en viss rolig visuell tilnærming som ikke forstyrrer temaet mer enn nødvendig.

Båten mellom stjernene

Illustrasjon: Line Halsnes
Tekst: Gaute Heivoll
Cappelen Damm

Båten mellom stjernene er illustrert av Line Halsnes. Jeg synes hun har klart å fange og forsterke den hemmelige dramatiske stemningen i boka. Far og Line ror på vannet – det er mørkt, ganske kaldt og de håper å se beveren, slik pappa gjorde det sammen med bestefar en gang for lenge siden. Fra å være hyggelig og fint, forandrer historien seg til å bli skummel og Line ser både beveren og bestefar når hun sitter alene i båten. Det ender allikevel godt for pappa kommer og finner henne og hjemme venter mamma med kakao. Illustrasjonene er trolske og mørke. Fargene er holdt i en brunlig tone der en turkis kontrast får øyet til å bevege seg over oppslagene. Dette er en bok som en voksen fanger det underliggende temaet om forandringen som foregår i Line. Men jeg tror helt sikkert et barn kan ane stemningen.

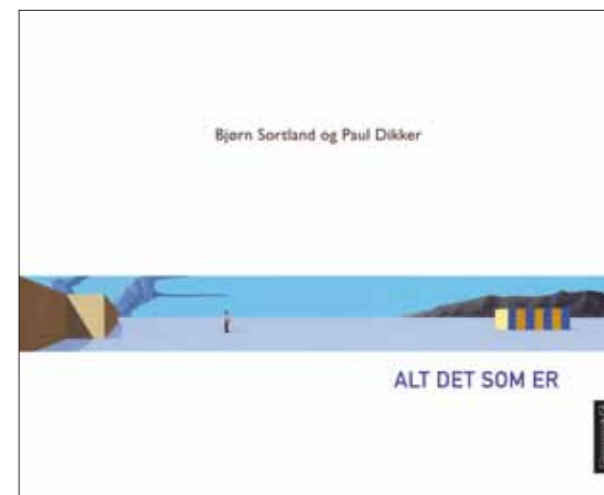
Billedboka for voksne?

Billedbokformatet egner seg uten tvil også for voksne. Flere har sågar hevdet at flere norske billedbøker har referanser som er for voksne.

Alt det som er

Illustrasjon: Paul Dikker
Tekst: Bjørn Sortland
Aschehoug

Bjørn Sortland har gitt ut flere bøker der formidling av kunst er et tema. I denne boka er den ytre

handlingen at en mann, ubåtkapteinen skal bli far for første gang. Kjæresten Anna redd for ham og vil at han skal være mer på land hos henne og barnet. Mannen på sin side er litt urolig for det nye og føler seg mer trygg i sitt eget miljø.

«Illustratøren» i boka er billedkunstneren Paul Dikker, en nederlandsk maler.

Bildene rommer store landskap og refererer til Hurtigruta og Russland/ Svalbard. Det er store flater der mennesket virker ensomt og fremmed blant hus og skulpturer. Mens naturen, fjellene og himmelen, ser ut til å hvile mer i seg selv.

Jeg synes dette er en bok som henvender seg mest til voksne. Illustratøren i boka fremstår mer som billedkunstner og jeg leser også da at flere av bildene er laget på forhånd.

Boka er utgitt med støtte fra Leser søker Bok. Jeg er ikke sikker på om dette er den optimale bok mht lesere med spesielle behov.

Boka handler om hvor vanskelig det er å finne sin plass i verden, hvorvidt den kommuniserer dette til yngre lesere er jeg i tvil om.

Årstidene

Illustrasjon og tekst: Blexbolex og Bernard Granger
Magikon

En nydelig bok med aldeles praktfulle bilder. Hvert oppslag består av et ord og et bilde som kan føre til samtaler mellom mennesker – gjerne barn og voksne, men vi kan tenke oss andre relasjoner også.

Boka inspirere også til menneskenes forhold til naturen og omgivelsene. Illustrasjonene kommuniserer ofte på en aldeles fantastisk måte som gir voksne og yngre store muligheter for ettertanke og assosiasjoner.

Blexbolex eller Bernard Granger er en fransk illustratør og tegneserieskaper/ kunstner.

Årstidene er en oppfølging av «Bilder av folk» som ble kåret til Verdens vakreste Bok I 2009.

De gamle er eldst

Ordtaket De gamle er eldst referer til at de gamle er eldst – og best. Er det slik – eller er det slik at de gamle er eldst og for gamle? Vi ser gjenopptrykk av tidligere tekster og lek med gamle tekster i årets billedbøker. Dessuten ser vi en del bøker som bruker tradisjonelle formen med regelbundne rim og regler.

Bukke, nikke, neie

Illustrasjon: Eli Hovdenak
Tekst: Margrete Munthe
Cappelen Damm

Her er det laget en påkostet bok med gjenopptrykk av Margrethe Munthes tekster og sanger i anledning av hennes 100 års jubileum. Det er skrevet et etterord av Knut Nærum der han filosoferer litt rundt om gjenopptrykk av M M er viktig i vår tid.

Illustrasjonene er av Eli Hovdenak. Dette er et godt valg. De er idebaserte og humoristiske i flotte farger

som løfter boken inn i vår tidsalder. Hvis det var noe jeg skulle ønsket mer, så var det flere illustrasjoner!

Med kråkenebb og kråkeføter

Illustrasjon: Hilde Kramer
Tekst: Per Olav Kaldestad
Cappelen Damm

Med kråkenebb og kråkeføter er ei diktbok for barn.

Diktene beveger seg inn i morovers-tulle-tøyse-verssjangeren a la Andre Bjerke og Inger Hagerup. Diktene i seg selv virker harmløse og vennlige – det det skjer ikke noen overraskelser eller store dramatiske utslag.

Illustrasjonene er med på å gjøre denne boka spesiell. Hilde Kramer har laget nydelige, engasjerende og morsomme illustrasjoner og siden hun også har design og tekstelementer med henger dette godt sammen! Illustrasjonsteknikken er i collage, der fargeflater, tegninger og foto utgjør materialet. Hilde Kramer jobber nydelig med rommet i oppslagene – bruk av forgrunn, mellomrom og bakgrunn. Å illustrere dikt er en utfordring siden diktformen allerede er så mettet av bilder i seg selv. Så selv om jeg gjerne kunne se en større utfordring i teksten har dette blitt en diktbok flott gjennomillustrert og helhetlig for barn og andre som liker ordlek med mer!

Mesterpromperen

Illustrasjon: Hilde Hodnefjeld
Tekst: Tor Edvin Dahl
Cappelen Damm

Boka handler om en verdensberømt artist fra Marseille, Joseph Pujol.

Er dette da enda en «prompebok»? Temaet har vært særlig populært for tiden. Tor Åge Bringsværd har skrevet om mannen som var så god til å prompe på en seriøs, men ikke kjedelig måte. Den er varm, troverdig uten å være sentimental og leken uten å bli latterlig. Historien kaller på følelser og forundring. Sidestoryen kan handle om at noen mennesker er spesielle – og at man kan bruke evnene sine til noe, særlig når hensikten er god:

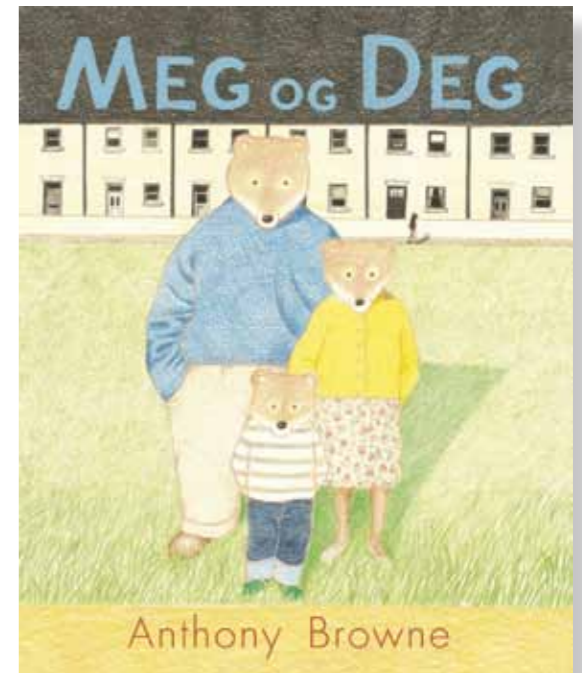
Mesterpromperen syntes det var en stor ære å få folk til å le, få folk glade.

Hilde Hodnefjelds illustrasjoner er satt sammen av gamle og nye elementer. Collagene understreker det biografiske, teater, kulissepregede og kommuniserer stemningen og temaet teksten veldig bra.

Meg og deg

Illustrasjon: Anthony Browne
Oversatt fra engelsk.
Bjørn Sortland
Mangschou

Meg og deg er en vri på «Eventyret om Gullhår og de tre bjørnene» i en naturalistisk detaljert illustrasjonstradisjon fra den britiske veteranen Anthony Browne. På høyre side av oppslagene følger vi bjørnens historie. På venstre side ser vi historien til en slags moderne by Gullhår som går seg vill. De to parallelle historiene i boka har illustratøren løst på to forskjellige måter: Bjørnene er i farger, nærbilder av et pent hus og hjem. Jenta (Gullhår) er gjengitt i tidsriktige klær i små storyboardruter uten tekst. Miljøet er preget av tagget hærverk og forfall, i få farger. De to historiene møtes i det øyeblikk bjørnene oppdager

jenta i senga og hun løper ut av huset der hun til slutt finner moren sin.

Boka og illustrasjonene kan være et redskap for å snakke om vanskelige områder som redsel for fremmede ting, redsel for å gå seg bort, bli alene, ikke finne frem, ikke bli forstått. Illustrasjonene er klassisk detaljrike og naturalistiske, mens løsningen gir en surrealistisk stemning med et overraskende drama da bjørnene oppdager Gullhår.

Boka følger en trend med ny vri på gamle eventyr. Det er historien om Gullhår som er illustrativt løst som en grafisk novelle som blir stående – her blir Gullhår et ekte menneske i en ekte verden som ikke nødvendigvis er så enkel.

Anthony Browne er en prisbelønt illustratør og boken er med i Gyldendals «Verdens beste» prosjekt.

Illustrations © 2010 Anthony Browne

33RD IBBY INTERNATIONAL CONGRESS
 Crossing Boundaries: Translations & Migrations
 23 – 26 August 2012, London
www.ibbycongress2012.org

Anthony Browne

~ Welcome

As the UK Children's Laureate I am delighted that the 33rd IBBY World Congress will be held in London in August 2012. I have a strong affection for IBBY and the work you do across the world to bring together children and their books, particularly in those places it is most needed. I saw this first-hand when I attended the IBBY Congress in Cartagena de Indias, Colombia, to collect my much-cherished Hans Christian Andersen Medal for Illustration. Like you, I want to encourage all children to discover books and enjoy reading. Of course, I hope they will discover and enjoy my books and those of other British authors and illustrators, but I also want them to experience the rich diversity of books and stories from other cultures around the world. The 2012 IBBY Congress has this as its central theme: an exploration of how our stories and books migrate, translate and find children across countries and across cultures. I look forward to welcoming you to London in 2012 to what I am certain will be an exciting and stimulating IBBY Congress.

Anthony Browne

Anthony Browne
 Children's Laureate

~ The Theme

The main theme of the congress is Crossing Boundaries: Translations and Migrations. We will explore how books and stories for children and young people can cross boundaries and migrate across different countries and cultures. The congress will look at issues such as globalisation, dual-language texts, cultural exchange and the art of translation.

Mirnesa Balagic.

SKRIVELEIR 4, KLART FOR Å SLEPP SKRIVEKLØA LAUS!

No er ventetida atter ein gong snart over. Frå 8–14. august brakar det laus att! Då skal om lag 15 synshemma ungdommar i alderen 16–25 år samles for å pleie sin felles interesse, nemleg skiving! Begivenheiten finn stad på Huseby kompetansesenter i Oslo.

Det er vår felles interesse som foreiner oss. Horisonten blir utvida og vi tileigner oss nye erfaringar og ser sider av oss sjølve som vi ikkje visste at vi har. Vi prøver ut nye skrivemetoder og vinklar vi aldri har forsøkt. Det kan vere alt frå ein vanleg dag til ei flue si oppleving av omgjevnadene. Eit stikkord er nok til å setja fantasien i sving, og vi er i gang straks klarsignalet er gjeve. Men i bakhovudet

kjenner vi også at tida går. Når tida er ute høyrer vi alltid setningar som «Vent litt til!» eller «Berre eit par minutt til». Tankane flyg gjennom rommet bak dei kokvarme PC-eane. Dei er nesten til å ta og føle på.

Ei knapp veke dreier det seg om å finne ein del av seg sjølv i skivinga. Ein treng absolutt ikkje ha skriveerfaring i massevis. Det held om ein er interessert i å skrive. Ein annan ting vi har til felles, er som nemnt, at vi er synshemma. Men det ser vi på som uviktig

~ Congress Programme

The congress programme will include plenary sessions with keynote speakers and a variety of seminars and workshops exploring different facets of the main congress theme. In addition, the congress will play host to the IBBY General Assembly and to the presentation of the IBBY Honour List, the IBBY Asahi Reading Promotion Award and the Hans Christian Andersen Awards. There will also be the opportunity to meet colleagues at professional meetings.

The official congress language will be English. A simultaneous translation service will be provided into Spanish and other languages wherever possible.

- Globalisation
- Belonging
- Diaspora
- A World View
- Identity
- Translation Today
- A New Aesthetic
- Cultural Exchange
- Intercultural Education
- Books Without Boundaries
- Migrating Stories
- Dual Language Texts

~ Venue

The congress will be held at Imperial College London in South Kensington - the cultural heartland of London. The Royal Albert Hall, the Natural History Museum, the Victoria and Albert Museum and Hyde Park are just a short walk away from the congress venue. Imperial College London offers state-of-the-art conference facilities including lecture theatres, seminar rooms and large exhibition spaces.

Imperial College is easy to get to by bus, underground train or one of our famous Black Cabs from any of London's five international airports or mainline train stations.

London has a wide range of hotels and other accommodation, ranging from major international hotels to small boutique hotels in charming side streets. Low-cost accommodation will also be available at Imperial College London and at other venues across the city.

Imperial College London

~ London

2012 will be a great time to visit us in London as the city will be buzzing from the Olympic and Paralympic Games, and our palaces, museums, galleries, parks and streets will be packed with activity celebrating the capital's rich and diverse history and culture. In late August, the weather should be good too!

~ Registration Fee

Registration fees for the conference will be set by March 2011 and will be published on the congress website at www.ibbycongress2012.org. In order to enable delegates from all countries to participate in the congress, organisers will apply a sliding-scale to registration fees in accordance with the criteria set out by IBBY.

~ Additional Information

For additional information on the congress please look at our website or e-mail info@ibbycongress2012.org. For additional information on visiting London, please go to www.visitlondon.org.uk.

Flyer designed by Bhavit Mehta

og ikkje eit kriterium som er mest avgjerande for skriveinteressen vår.

I år er vi så heldige at vi får undervisning av Linda Gabrielsen og Hanne Ramsdal. Gabrielsen er utdanna ved Forfatterstudiet i Bø, Skrivekunstakademiet i Bergen, Figurteater ved HiO og har cand.mag. HO har skrive roman, teaterstykke og manus til spelefilm. Ho har også erfaring med undervisning i kreativ skriving. Ramsdal er utdanna litteraturvitar ved UiO. Ho har skrive filmmanus og regissert ein kortfilm. Ho har også erfaring med undervisning i skriving.

Det er første gongen desse to underviser på skriveleiren. Dette ser vi fram til med spenning. Kva for metodar og vinklar vil vi støyte på denne gongen, tru?

For mange kan det høyres ut som vi sit inne og sveittar framfor PC-en i ei veke. Dette stemmer absolutt ikkje. Ein stor del av leiren består også av sosialt samvær og utflukter. Dette er ting dei fleste ser på som leirliv-aktivitetar, og dette er også viktig for oss på skriveleir. I og med at vi er så heldige å vere ei lita gruppe, rekk vi å bli kjent med heile gruppa. Vi blir ein fin og samansveisa gjeng som blir knytt saman gjennom interessa for litteratur og skriving.

Skriveleir vart for første gong arrangert sommaren 2005. Ein ting som må trekkes fram i samband med arrangement av skriveleir frå start, er ein spesiell nøkkelperson som har mykje å seie for heile arrangementet; Nemleg Eli Frisvold. Eli står for mykje av arrangementa både før og under leiren. Ho står litt i bakgrunnen under leiren, men alle er fullt klar over at skriveleir ikkje vil bli det same utan Eli. Det er ho som held alle trådane saman. Eli er praktisk anlagt og tek det som dukker opp under leiren som det kjem. Saman med eit antall handplukka ledsagarar står ho for mykje

av det praktiske under heile arrangementet. Korleis ein skriveleir vil bli utan Eli, vil vi helst ikkje tenke på! Tusen takk, Eli!

Nå er det omkring eit halvt år att av den lange toårsperioden vi har venta. To år er lenge å vente, men det er absolutt verd det. Deltakarlista er i ferd med å bli fylt opp av både veteranar og nye deltakarar. PC-eane blir sjekka og dobbeltsjekka for å trygge at dei er klare til ei veke med hardkjør. Vi har opplevd at mang ein PC ikkje har klart strabasene og kollapsa.

Nå er vi klare for ei ny magisk veke med spenning, opplevingar, erfaringar, sosialt samvær, utflukter og sist men ikkje minst; få skrivekløen i gang. Nå gjeld det kun å legge inn siste innspurt før sommarferien og lade opp til skriveleir. No gler vi oss alle til det brakar laus!

Vi takker Stiftelsen Scheibler, Bergesens Almennyttige stiftelse og Utdannings og opplæringslegatet i Norges Blindforbund for støtten!

<http://skriveleir4.blogspot.com>

WEB

Av Trygve Ramnefjell, litteraturformidler på Bokbussen

BOKBUSSEN I OPPLAND SKAPER LESEGLEDE.

Oppland fylkesbibliotek har denne våren tilbudt 3. klassinger et lesestimuleringstiltak kalt Leseknappen.

De ansatte på Bokbussen har som mål å nå ut med gode bøker til barn, spre leseglede og øke leselysten. Hver måned besøker Bokbussen 34 skoler rundt om i Oppland. I tillegg til å låne ut bøker tilbyr vi bokprat, skriveverksted og fortellerkurs. Lærerne har da muligheten til å bestille et av disse tre tilbudene hver gang Bokbussen ankommer – gjerne spesielt tilpasset den bestemte klassen. Utover dette iverksetter Oppland fylkesbibliotek andre tiltak og prosjekter, som blant annet skrivekonkurranse for mellomtrinnet under Litteraturfestivalen på Lillehammer, egenprodusert Bjørnsonforestilling (2010) for hele grunnskolen, og Leseknappen for 3. trinnet.

Bokbussen i Oppland har denne våren delt ut lesekort til 3. klassinger. Målet har vært å få elevene til å lese mer. Opplegget gikk ut på at hver elev fikk utdelt hvert sitt lesekort, der de ble oppfordret til å føre opp bøkene de leste – både bøker som de leste alene og bøker som de leste sammen med andre. Etter ti leste bøker ble lesekortet utfyllt. Premien som da ventet var en spesialprodusert leseknapp.

Gjennom prosessen holdt litteraturformidler på Bokbussen, Trygve Ramnefjell, bokprat rettet spesielt mot 3. klassingene for inspirasjon og gode tips til bokvalg. I den forbindelse fikk lærerne utdelt en liste over forslag til gode bøker. Elevenes utfylte lesekort ble også fulgt opp og kontrollert av enten læreren eller en foresatt.

Til nå har over 200 elever mottatt leseknappen. De unge belestede har stått med stolte rygger og hevet hode under overrekkelsen og mottatt leseknappen sammen med noen viktige, men også humoristiske ord om videre lesing.

Prosjektet har vist seg å være svært populært både blant elever og lærere. Flere lærere forteller at de har hatt en tydelig økning i lesefrekvensen blant elevene, og at elevene har lånt flere bøker enn de pleier. Derfor planlegger Oppland fylkesbibliotek å videreutvikle prosjektet kommende skoleår.

Av Siv-Merethe Søybe. Om litteraturformidling for 9. trinn ved Stavanger bibliotek.

EN TIME PÅ BIBLIOTEKET OG MANGE TIMER I BØKENE

«Jeg har nesten aldri lest før, men etter vi var på biblioteket med skolen leste de et utdrag fra boken Det er mitt liv jeg har lest til side 100 og jeg er ganske fornøyd med boken så langt. Det er en ganske god bok for adle tenåringer synest jeg :)» Jente, 9.klasse i 2009/2010

Sitatet er hentet fra en anmeldelse på nettsida til Stavanger bibliotek hvor en av bøkene fra formidlingsprosjektet vårt det året, «Det er mitt liv» av Katarina von Bredow, fikk terningkast 5 av ei jente som selv sier hun «nesten aldri har lest før.»

Vi hadde i flere år grublet over hvordan

vi skulle få ungdomsskolene til å komme på besøk til oss. Skriftlige invitasjoner hjalp lite. Da undertegnede ble medlem av arbeidsgruppa for Den Kulturelle Skolesekken i Stavanger og ble kjent med kulturkontaktene, begynte klassebesøkene fra ungdomskolen å komme. Jeg har også deltatt på møter med skolebibliotekarene og flere av oss vært ute på skoler og hatt bokprat for elever og lærere.

I Stavanger er det for tredje gang gjennomført prosjektbasert litteraturformidling for 9. trinn. Etter å

ha prøvd oss fram flere ganger, er vi ganske fornøyd med dagens opplegg.

Johan Harstads Brageprisroman «Darlah», var en gave til alle 9. klassingene i Rogaland i 2008. Det ble også laget lydbok, film og en egen nettside. Etterpå ble det sendt ut en litteraturformidler til skolene for å snakke om «Darlah» og ti andre nyere bøker for ungdom. Disse ti titlene ble også kjøpt inn til skolebibliotekene.

I 2009 utarbeidet Barne- og ungdomsbiblioteket «Darlah. 172 timer på månen - og en time på biblioteket». Meningen var at alle klassene skulle låne og lese «Darlah» og så komme inn til oss. Alle skolene som deltok, mottok i tillegg en pakke på ti andre nyere bøker til skolebiblioteket. Etter endt utlånsperiode kom klassene til Barne- og ungdomsbiblioteket, hvor tre bibliotekarer vekslet på å ha bokprat om «Darlah» og de ti andre nyere titlene.

I 2010 kutta vi ut felleslesing av classesett. «En time på biblioteket og mange timer i bøkene» er et rent lystlesingsprosjekt! Vi plukket også i år ut ti nyere titler og ga disse som en gave til skolebibliotekene. Forutsetningen for at de skulle få bøkene, var at elev-

ene kom på bibliotekbesøk og fikk bokprat. Og det kom da noen! Vi er i alle fall godt fornøyd med 950 elever. Mange av dem er kjempetøffe der de sitter på bakerste rad og later som om de ikke hører etter. Vi tror at et suksesskriterium er at bøkene fins på skolebiblioteket. Det er høyt utlånstall på de titlene som har blitt formidlet, og både lærere og skolebibliotekarer har gitt oss tilbakemeldinger på at elevene husker bøkene vi forteller om, i alle fall når de er alene med skolebibliotekaren.

Hvordan gjør vi det?

Vi er klar over at vi ikke kommer til å treffe alle, men prøver å ha bøker med ulikt nivå, tema og sjanger som passer for 9. trinn. Besøket starter alltid med at vi presenterer oss og forteller hva som skal skje den neste timen. Vi passer å understreke at vi leser fordi vi liker det, og forteller om bøkene fordi vi har lyst til det. Bøkene gir vi bort for at elevene skal glede seg over dem, ikke for at de skal analyseres i norsktime.

De tre som har snakket for elevene i år, har flere fortellerkurs bak seg. Det har ikke skjedd bevisst, men alle bøkene er blitt til små fortellinger i nåtid. Man kan ta utgangspunkt i en bestemt scene og fortelle fra den, eller være mer generell. Siden vi er tre personer som skifter på å ha klassene, fins det 30 forskjellige framføringer. Ofte har vi med en personlig kommentar, sier noe om hvilke følelser vi hadde da vi leste, eller spør elevene om hva de tenker, men det er aldri, aldri lov til å fortelle dem HVA de skal mene om ei bok!

Vi går heller ikke avveien for å «advare», det er alltid et sikkert stikk: «Flere jeg kjenner har reagert på banning. Ikke les høyt fra denne hjemme.» «I denne boka flyter blodet på de første sidene.» «Ikke les denne uten vannfast maskara!» For det fins noen som liker triste bøker.

Dette kan jeg f.eks. si om Torbjørn Moens «Best i byen» med vår metode: «Da denne boka kom, ble jeg kjempeglad! Det er så mange som liker fotball og det kommer altfor få bøker! Boka handler om Tom. Han

spiller venstreback, men er best som spiss. Dessverre får han ikke vist hvor god han er, for den plassen har sønnen til treneren, Robin, fast – uansett hvordan han spiller. Og alltid får Robin skryt!» osv. osv. Selv pleier jeg å fortelle om den dramatiske fotballkampen hvor Tom endelig får vist hvor god han er. Så avslutter jeg gjerne med noe sånt som: «Hjemme har jeg tre gutter som har spilt fotball. Jeg vet ikke hvordan det er med dere, men JEG kunne kjenne igjen den urettferdige treneren. 'Eller' jeg kjenner en som er trener og han brøler akkurat like mye som treneren til Tom. Tror dere man MÅ brøle for å bli trener?»

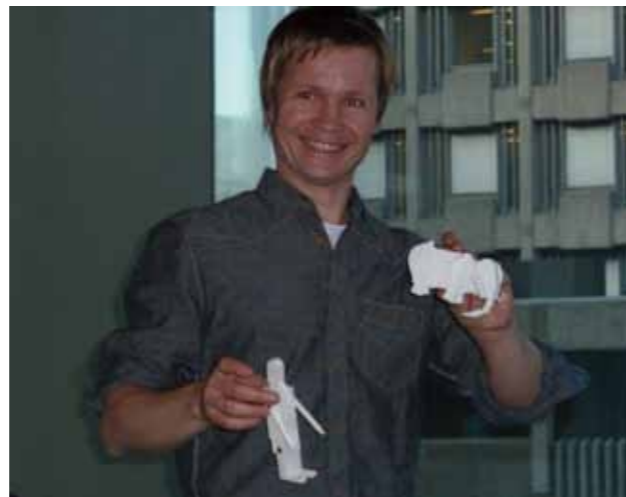
Kanskje noe av det viktigste: Vi er voksne mennesker som prater med unge mennesker. Vi skal vite hva de er opptatt av, hva de spiller og ser på film. Men vi skal også huske på at for dem er alle over 25 i kategorien voksne/gamle. De himler med øynene over voksne som prøver å være for «kule». De kommer på besøk til oss fordi VI vet noe mange av dem ikke vet, nemlig at det fins masse bra bøker der ute.

Av Ragnhild Madsen

REFERAT – NORDISK MØTE 2011

I april innkalte vi til Nordisk møte i Oslo. Finland meldte avbud, men vi hygget oss med Carsten fra Danmark, Anna fra Island, og Gertrud og Andrea fra Sverige. Det var ønsket fra Sverige at vi skulle besøke Dokumentasjonssenteret på Haug skole, så programmet på fredag var lagt opp etter det. Vi møtte våre nordiske kollegaer på Oslo S og kjørte i samlet tropp til Dokumentasjonssenteret der Heidi tok imot oss. Opplegget var der todelt, dels skulle vi få høre om dokumentasjonssenteret, dels skulle vi ta opp en del nordiske problemstillinger.

Det viste seg vanskelig å rive seg løs fra samlingen på Dokumentasjonssenteret, så diskusjonen om nordiske temaer ble noe amputert. En del forslag og meninger ble

kastet fram til gjennomtenking og beslutning dagen etter. Neste dag møttes vi hos Cappelen Damm, og snakket først om debutanter i våre respektive land. Norge er i den særstilling at vi har innkjøpsordningen, noe som medfører større risikovilje fra forlagene til å satse på ukjente navn. I likhet med flere nordiske land har vi barnebokutdanning, noe som har ført til oppsving i antall debutanter.

Representantene fra Sverige uttrykte at de synes Norge nå lå langt foran eksperimentelt,

med Danmark hakk i hæl. Anna kunne fortelle at på Island er miljøet så lite at alle kjenner alle. Hvert år arrangeres det derfor en anonym manuskonkurranse der hvem som helst kan få prøve seg. Det hadde blitt ballade da en etablert forfatter sendte inn manus og vant.

Nordiske spørsmål: flere temaer ble tatt opp, men vi ble enige om dette:

Vi opprettholder Nordisk blad, men gir det ut hvert annet år i forbindelse med den internasjonale IBBY-kongressen. Vi samarbeider om innhold og utgifter, og artiklene må i hvertfall ha sammendrag på engelsk slik at også resten av kongressen kan ta del i innholdet. IBBY Danmark søker støtte fra Nordisk råd og står ansvarlig for redigering i 2013. For å sikre nordisk innhold ble vi enige om å utveksle artikler etc. over landegrensene. Vi står da fritt til hva vi ønsker å ta inn i vårt medlemsblad.

Vi inviterer Færøyene og Grønland inn i det nordiske samarbeidet.

IBBY Sverige har blitt faddere for IBBY Kambodsja. De nordiske landene som er interessert i å være med bidrar til medlemsavgift. Vi kan også samle inn penger til IBBY Kambodsja hvis vi ønsker.

Vi ble enige om å ta opp en del strukturelle mangler ved demokratiet i IBBY sentralt, Danmark leder an der.

Etter en lang diskusjon dro vi så på Bok og Bolle, der våre nordiske gjester fikk se Torseter og Renberg fremføre Gi gass Ine til vill jubel. Etter lunsj dro så en del på Naturhistorisk museum for å få med seg utstillingen Dyr du skulle ønske ikke fantes inspirert av Nesbøs bøker om Doktor Proktor. På kvelden møttes vi til middag, og hadde enda flere samtaler om barne- og ungdomslitteratur

på tvers av grensene. Det nordiske samarbeidet står fortsatt sterkt, og vi gleder oss til å gjøre enda mer nytte av det fremover.

ADRESSATEN
BETALER
FOR SENDING
I NORGE

DISTRIBUERES AV
POSTEN NORGE

Returadresse:
Ibby Barnebokforum

Ved Ragnhild Madsen
Fergevn. 5D
2008 Fjerdingsby